

Ordføreren for Forslagsstillerne (Rode):

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen synes at mene, at der med Hensyn til Grundlaget for dette Forslag, de Tilstande, som gav Anledning til det, skulde være sket en væsentlig Forandring, idet Forslaget skulde være begrundet i den da herskende Varemangel. Det er nu slet ikke rigtigt. Forslaget er først fremsat i 1920, efter at Krigens Afspærring var forbi. Man vidste godt, hvad det var man gik ind til, og her i Tinget enedes man under et meget anseligt Førerskab fra Partiet Venstres Side, idet baade Partiets senere Tilidsmand paa Formandspladsen her og den nuværende Finansminister sad i Udvalget, om at fremme Forslaget. Den forandrede Holdning overfor Forslaget indtraadte ikke, efter at der var sket Forandring i Tilstandene overhovedet her i Landet eller i Verden, den indtraadte et Par Maanedes eller en Maaned derefter, da Sagen kom i Landstinget. Sagen var saa klar til Gennemførelse, at hvis den ikke i Landstinget havde mødt Modstand, vilde den have kunnet gennemføres. Der indtraadte saa, efter at Landstinget havde modsat sig Forslaget første Gang, en politisk Forandring — det kommer man ikke væk fra —, og det er den, som har præget Forslagets senere Behandling.

Det ærede Medlem kan ikke være ubekendt med, at Spørgsmaalet om Truster og trustlignende Virksomheder ikke er blevet formindsket i Verden, siden vi behandlede dette Lovforslag første Gang, tværtimod, deres Udvikling er saa stærk som nogen Sinds, og den antager jo rundt omkring i Verden en Karakter, som gør det i høj Grad forstaaeligt, at man overalt maa beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

Til det ærede Medlem Hr. Fraenkel skal jeg sige, at hans Bemærkninger i Aar synes at være prægede af mere Pessimisme, end hans Foredrag i Fjor gav Udtryk for. I Fjor sagde han nemlig, at hvis man skulde frem paa dette Lovforslags Grundlag, troede han ikke, man kunde komme anden Vej end ved Genoptagelse af de Ændringsforslag, som hans Parti da havde stillet. Hvilket uhyre Slid det har voldt at bringe disse Ændringsforslag til Veje, kan jeg jo ikke have nogen Mening om. At der har været Partivanskeligheder, forstaar man jo vel. Der var jo ogsaa da to Fløje indenfor det konservative Parti, og den Fløj, som var imod det, er maaske stærkere nu end den Gang. Den Gang gav Modstanden sig jo særligt til Kende i Landstingets Holdning. Men Ændringsforslagene holdt sig alle indenfor Lovforslagets Ramme, de formindskede visse

Garantier, som man fra det daværende Flertals Side ønskede, og ændrede Lovforslaget paa visse andre Punkter, Ændringer, som man ikke den Gang fandt det fornødent at tiltræde, da der kunde samles et Flertal for Forslagets Gennemførelse væsentlig uændret, saaledes som det var forelagt af mig, og hvilken Forslagsstiller skulde da ønske andet end Vedtagelse i nærmest mulig Overensstemmelse med det forelagte Lovforslag?

Det, som jeg nu har peget paa, er, at det dog var værd at forsøge paa, om man ved Forhandling paa Grundlag af Lovforslaget med de Ændringer, som de Konservative den Gang havde fremsat, og gennem deres Optagelse til Overvejelse kunde komme videre, eller man maatte forsøge at benytte Lovforslaget som Udgangspunkt for en Lovgivning af en noget anden Karakter. Dette sidste er jo den eneste Mulighed, hvis det ærede Medlem mener, at vi skal vente baade Vinter og Vaar paa at faa det Materiale, som han har ønsket bearbejdet.

Med Hensyn til Lovforslagets Karakter skal jeg endnu kun sige, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen for saa vidt har misforstaaet dets Karakter af Midlertidighed, som han antog, at det var den Midlertidighed, som var knyttet til den daværende Tilstand. Nej, det er det ikke, det er en Midlertidighed, som ligger i selve Lovforslagets Form og Indhold, der bygger paa Tilvejebringelse under særlig Form af Oplysninger og Klarhed over hele Spørgsmaalets Stilling her i Danmark gennem en midlertidig Lovgivning, hvorefter man eventuelt kunde gaa til en varig Lovgivning. Midlertidigheden er lige saa vel begrundet i den nuværende Tilstand som i den Tilstand, der da forelaa, og den hænger, som jeg siger, kun sammen med Lovforslagets særlige Form, saaledes som man den Gang ansaa det for ønskeligt at udforme det.

Hans Nielsen: Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen vilde søge en Undskyldning for Venstres forandrede Opfattelse deri, at de økonomiske Forhold her i Landet var forandret siden den Tid, men det er jo ikke noget Dække for det ærede Medlem. Det ærede Medlem kan lige saa godt vedkende sig, at det Parti, han tilhører, har fuldstændig ændret Kurs paa dette Omraade, og at det i alle Henseender er blevet den mest ubegrænsede, vilde, frie Konkurrencens Forsvarere her i Landet. Der var ikke noget som helst Forbehold i 1920, da man afgav Betænkning, hvilket jo ogsaa fremgaar af, som det ærede Medlem Hr. Rode nu har oplyst, at